گزارش خبر
NEWSREPORT

کد خبر: ۵۲۳۹۸۹
یکشنبه ۶ اردیبهشت ۱۴۰۵ ۸:۰۷

تاب‌آوری تولیدکنندگان آلومینیوم در جنگ بررسی شد؛

تولید آلومینیوم در طوفان تنش‌ها

حملات آمریکا و اسرائیل به خاک ایران، علاوه بر بازارهای انرژی، بهای فلزات را هم متاثر کرده است. در این میان آلومینیوم در رده فلزاتی است که تاثیر قابل‌توجهی از این جنگ گرفته است.

به گزارش پایگاه اطلاع رسانی معدن پیشرو؛ حملات آمریکا و اسرائیل به خاک ایران، علاوه بر بازارهای انرژی، بهای فلزات را هم متاثر کرده است. در این میان آلومینیوم در رده فلزاتی است که تاثیر قابل‌توجهی از این جنگ گرفته است. این تاثیر از وابستگی جدی تولید این فلز نقره‌ای رنگ به منابع انرژی و همچنین تحمیل خسارت به صنایع بزرگ آلومینیوم در منطقه خلیج‌فارس نشأت می‌گیرد. در این میان برای بررسی اثرات جنگ بر عملکرد زنجیره آلومینیوم در کشور باید تاکید کرد که تولید این فلز نقره‌ای رنگ در ایران وابستگی جدی به مواد اولیه وارداتی دارد، حال در میانه تنش‌های جنگی حاکم بر منطقه، عملا روند واردات با وقفه مواجه شده است. طبعا در این میان صنایع با اتکا به دپو مواد اولیه به تولید خود ادامه می‌دهند؛ بنابراین امید می‌رود با بازگشت آرامش به منطقه مسیر تولید به شرایط عادی بازگردد. در ادامه باید خاطرنشان کرد که واحدهای پایین‌دستی صنعت آلومینیوم در رده صنایع آسیب‌دیده از جنگ هستند. با توجه به اهمیت تولید محصولات آلومینیومی در صنایع نهایی، انتظار می‌رود بازسازی این صنایع در اولویت سیاستگذاران قرار گیرد. به‌خصوص آنکه در حال حاضر رکود مصرف یکی از مهم‌ترین چالش‌هایی است که آینده تولید را در این بخش متاثر کرده و تاب‌آوری تولید را در این حوزه بیش از پیش کاهش داده است.

روند رو به رشد بهای آلومینیوم در بازار بین‌المللی در هفته‌های اخیر تحت‌تاثیر شرایط تنش نظامی حاکم بر منطقه خلیج فارس بوده است. این رشد را می‌توان به روند صعودی قیمت انرژی در بازار آلومینیوم و همچنین تعطیلی چند واحد اصلی تولیدکننده آلومینیوم در منطقه خلیج‌فارس مرتبط دانست. در سایه این جنگ بزرگ‌ترین تولیدکننده آلومینیوم خاورمیانه برای یک بازه زمانی یک‌ساله با وقفه جدی در تولید مواجه شده است. شرکت «امارات گلوبال آلومینیوم» (EGA) اعلام کرد که به‌دلیل حمله ایران تا یک سال قادر به تولید نخواهد بود. این شرکت در بیانیه‌ای رسمی تاکید کرد که تاسیسات مذکور در پی حمله موشکی و پهپادی ایران به منطقه صنعتی خلیفه (KEZAD) در ابوظبی، آسیب‌های قابل‌توجهی متحمل شده است. در همین حال شرکت آلومینیوم بحرین نیز در جریان این جنگ آسیب دید و فعالیت آن با وقفه مواجه شد. در قطر هم شرکت قطالوم در ماه مارس به‌دلیل حملات به زیرساخت‌های انرژی در این کشور، ناچار به افت تولید شد. تولیدکنندگان آلومینیوم در خلیج‌فارس سهم حدود ۹درصدی از تولید شمش آلومینیوم اولیه دنیا را در اختیار دارند؛ بنابراین این جنگ تنش‌های جدی را به اقتصاد دنیا تحمیل خواهد کرد. در این میان صنعت آلومینیوم ایران نیز تحت‌تاثیر این شرایط جنگی قرار گرفته است. هرچند این آسیب را باید از زوایای دیگری مورد بحث و بررسی قرار داد.

تداوم تولید با دپوی مواد اولیه

هوشنگ گودرزی، رئیس سندیکای صنایع آلومینیوم، در گفت‌وگویی در ارزیابی چالش‌های تحمیل‌شده به صنایع آلومینیوم کشور در سایه جنگ گفت: در دوره حمله نظامی آمریکا و ایالات متحده به خاک ایران، خوشبختانه روند فعالیت در صنایع بالادست زنجیره آلومینیوم کشور آسیب ندید و تولید در این بخش با توان قبلی ادامه دارد. وی افزود: صنعت آلومینیوم برخلاف اغلب صنایع معدنی کشور، نه با اتکا به مواد معدنی بلکه با تکیه بر منابع غنی و ارزان انرژی در کشور احداث شده و توسعه‌یافته است. این وابستگی از آنجا شدت می‌گیرد که سهم بزرگی از هزینه تمام‌شده تولید در این بخش وابسته به انرژی است. این سهم حدود ۲۲ تا ۲۸درصد از هزینه تمام‌شده شمش آلومینیوم را به خود اختصاص می‌دهد. به همین علت نیز در طول سال‌های گذشته شاهد توسعه صنایع آلومینیوم در کشورهای حاشیه خلیج فارس با تکیه بر همین مزیت انرژی بوده‌ایم.

این فعال صنعت آلومینیوم افزود: بخش بزرگی از مواد اولیه مورد نیاز مصرفی در صنعت آلومینیوم کشور از جمله بوکسیت و آلومینا و... از مسیر واردات تامین می‌شود. این محصولات وارداتی عمدتا از کشورهای هند، استرالیا، گینه و... به کشور وارد می‌شوند. طبعا در بروز چالش در مسیر تجارت دریایی، روند واردات این مواد اولیه به کشور نیز دشوار شده است. البته باید تاکید کرد که خوشبختانه واحدهای ذوب خود را برای مواجهه با شرایط جنگی آماده کرده بودند و مواد اولیه تولید برای چند ماه در دسترس این صنایع قرار دارد. بنابراین چنانچه انرژی مورد نیاز این واحدها در هفته‌های پیش رو و تابستان تامین شود، تولید در این بخش ادامه خواهد یافت.

وی در ادامه تاکید کرد: صنایع آلومینیوم در رده صنایع استراتژیک برای کشور قرار دارند و از این‌رو در طول سال‌های گذشته بارها مورد تحریم‌های بین‌المللی قرار گرفته‌اند. این اهمیت از آنجا نشات می‌گیرد که آلومینیوم در صنایع نهایی با اهمیت و از جمله در صنایع نظامی کاربرد دارد. برهمین اساس نیز در طول جنگ چند هفته‌ای اخیر شاهد حملات متعددی به صنایع آلومینیوم بخش خصوصی بوده‌ایم. البته تاکنون میزان خسارت تحمیل شده به صنایع آلومینیوم کشور به‌طور دقیق مشخص نشده است. با وجود این از دولت و سیاستگذاران انتظار می‌رود ضمن حمایت همه‌جانبه از صنایع پایین‌دستی آلومینیوم کشور، مسیر تولید را در این بخش هموار کنند.

رکود مصرف؛ مانع صنعت

رئیس سندیکای تولیدکنندگان آلومینیوم کشور رکود در بازار مصرف را یکی از مهم‌ترین چالش‌های کنونی حاکم بر بازار مصرف این فلز نقره‌ای رنگ عنوان کرد و افزود: جنگ و پس از آن آتش‌بس به بروز بلاتکلیفی در عملکرد بسیاری از کسب‌وکارها منجر شده است. طبعا در این فضا از میزان تقاضا برای خرید محصولات آلومینیومی به شدت کاهش یافته است. به این ترتیب بخش بزرگی از تولیدات صنایع آلومینیومی در بازارها انبار می‌شود. در مواردی

خریدار با وجودی که پول خرید را پرداخت کرده، محصول خریداری‌شده خود را دریافت نکرده است. این موضوع حکایت از نبود دورنمای روشن نسبت به مصرف در آینده دارد.

گودرزی در پاسخ به سوالی مبنی بر شرایط تقاضا برای خرید شمش آلومینیوم از بورس کالا گفت: در طول سال‌های گذشته همواره بخش بزرگی از شمش آلومینیوم کشور در قالب معاملات تهاتری و در ازای مواد اولیه روانه بازار صادراتی می‌شد. بنابراین همواره میزان عرضه این محصول از نیاز صنایع پایین‌دستی کمتر بود. در حال حاضر نیز تمامی شمش عرضه‌شده در بورس کالا فروش می‌رود؛ هرچند بخشی از این عرضه به معاملات مچینگ منتقل می‌شود. وی در پاسخ به سوالی مبنی بر خرید و فروش هیجانی در بازار آلومینیوم گفت: در حال حاضر خرید هیجانی با هدف بهره‌مندی از سود کلان از شرایط تورمی آینده، به موضوع غالب در این بازار تبدیل نشده است. درواقع رکود به خرید هیجانی اولویت دارد.

گودرزی در ادامه درباره روند آتی بازار آلومینیوم در سطح جهانی گفت: همان‌طور که پیش‌تر هم تاکید شد صنعت آلومینیوم وابستگی جدی به منابع انرژی دارد. بنابراین در جریان جنگ و با افزایش قیمت انرژی در سطح جهانی، عملا هزینه‌های تولید در این بخش افزایش جدی یافته است. طبعا بهای فروش این فلز نقره‌ای رنگ نیز به شدت رو به افزایش بوده است. وی افزود: بهای شمش آلومینیوم در بورس کالا تابع ۲شاخصه مهم از جمله قیمت این فلز در بازار بین‌المللی و بهای دلار در بازار داخلی است. هر دو شاخصه یادشده در هفته‌های اخیر رو به رشد بوده و عملا قیمت آلومینیوم در مسیر صعود قرار گرفته است. در چنین شرایطی طبعا از رقابت‌پذیری صنایع پایین‌دست آلومینیوم کشور کاسته می‌شود.

چالش‌های ساختاری در مسیر صادرات

رئیس سندیکای صنایع آلومینیوم گفت: ظرفیت تولید در صنایع پایین‌دست آلومینیوم کشور به‌مراتب بالاتر از نیاز بازار داخلی است، با وجود این صادرات هیچ‌گاه نتوانسته سهم قابل‌توجهی از بازار مصرف این محصولات را به خود اختصاص دهد و نقش جدی در ارتقای تولید این صنعت بر عهده بگیرد. البته بخشی از محصولات آلومینیومی ایران به کشورهای همسایه از جمله عراق، ترکیه، پاکستان، افغانستان و... صادر می‌شود که همچنان ادامه دارد. گودرزی در ادامه مهم‌ترین موانع پیش روی ارتقای ظرفیت‌های صادراتی صنعت آلومینیوم کشور را در حلقه‌های پایین‌دستی بر شمرد: در درجه نخست آنکه قیمت شمش آلومینیوم در بازار داخلی بر اساس نرخ جهانی و قیمت دلار تعیین می‌شود و در موارد متعددی حتی با بهای به‌مراتب بالاتری در قیاس با سایر کشورها به تولیدکنندگان فروخته می‌شود. در این میان نوسانات قیمت دلار عملا امکان برنامه‌ریزی برای خرید مواد اولیه و تولید را به شدت دشوار می‌کند.

وی افزود: در طول سال‌های گذشته صادرکنندگان آلومینیوم ملزم به بازگشت ارز حاصل از صادرات با قیمت مصوب دولت بوده‌اند. این ارزان‌فروشی دلار در عمل سودآوری صادرات فولاد را با چالش مواجه کرده است. در این میان تولیدکنندگان تنها با هدف تامین قطعات یا سایر ملزومات تولید به صادرات ادامه می‌دهند. البته در ماه‌های پایانی سال۱۴۰۴، اصلاحاتی در فرآیندهای ارزی انجام گرفت. نزدیک شدن قیمت ارز در بازار آزاد به نرخ آن در بازارهای رسمی، می‌تواند تاثیر مثبتی بر ارتقای صادرات در صنایع پایین‌دستی آلومینیوم داشته باشد. هرچند چنانچه مشکلات ناشی از جنگ مرتفع شود، می‌توان به بهبود این اوضاع امید داشت.